

Canlyniadau Arholiadau yng Nghymru, 2016/17 (dros dro)

5 Hydref 2017
SFR 112/2017

Newidiadau i'r modd y cynhyrchir yr ystadegau hyn

Yn dilyn argymhellion gan adolygiadau annibynnol a newidiadau polisi a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, gweithredwyd nifer o newidiadau allweddol i ddata mesur perfformiad Cyfnod Allweddol 4 (CA4) yn y datganiad hwn am 2016/17 sy'n effeithio ar gymariaethau â blynnyddoedd blaenorol. Lle bo modd, rydym wedi ceisio mesur rhywfaint o effaith hyn yn yr adran Nodiadau isod. Fodd bynnag, nid yw'n bosibl mesur effaith y newidiadau mewn polisi i ddewisiadau disgyblion ac ysgolion o amgylch opsiynau cwricwlwm a chofrestriadau. Felly, dylid gwneud cymariaethau â blynnyddoedd blaenorol gyda rhybudd.

Cyflwyno'r Sgôr 'Cap 9'

Mae'r mesur 'Cap 9' yn ffocysu ar ganlyniadau disgyblion Blwyddyn 11 ar gyfer **naw** o'r cymwysterau sydd ar gael yng Nghymru, gan gynnwys gofynion penodol i bwnc. Mae'r prif newidiadau o'u cymharu â'r sgôr pwyntiau wedi'i chapio flaenorol fel a ganlyn:

- Cynnydd o wyth i naw TGAU neu gyfaint cyfwerth o gymwysterau
- Cyflwyno gofynion cyrhaeddiad penodol i bwnc yn: Cymraeg/Saesneg, Mathemateg-Rhifedd, Mathemateg a Gwyddoniaeth

Cap ar gymwysterau nad ydynt yn TGAU o ran mesurau trothwy

O 2017 ymlaen, bydd uchafswm o 2 gymhwyster galwedigaethol (hynny yw, cymwysterau nad ydynt yn TGAU) yn cyfrif tuag at fesurau trothwy, yn ddibynnol ar faint y cymhwyster (hynny yw, dim mwy na 40% o'r trothwy).

Llenyddiaeth mewn mesurau trothwy

O 2017 ymlaen, ni fydd cymwysterau llenyddiaeth yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd yn y sgôr 'Cap 9' neu Lefel 2 cynwysedig, ond gallant gyfrif o hyd yn yr elfennau nad ydynt yn benodol i bwnc.

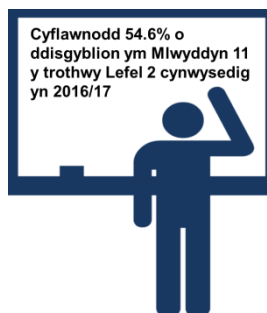
TGAU Mathemateg Newydd

Dyma'r haf cyntaf y bydd disgwyl i ddisgyblion sefyll dau TGAU Mathemateg – hynny yw, TGAU Mathemateg a TGAU Mathemateg-Rhifedd.

Prif ganlyniadau ar gyfer 2016/17

Disgyblion ym Mlwyddyn 11

- Cyflawnodd 54.6 y cant o ddisgyblion Blwyddyn 11 y trothwy lefel 2 cynwysedig (Lefel 2 gan gynnwys gradd TGAU A*-C mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf, a Mathemateg).

Am y datganiad hwn

Mae'r Datganiad Ystadegol hwn yn darparu'r canlyniadau cynharaf o arholiadau allanol a safwyd gan ddisgyblion ym Mlwyddyn 11 ('Cyfnod Allweddol 4') neu ddisgyblion 17 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd mewn ysgolion yng Nghymru yn 2016/17, yn ogystal â gwybodaeth derfynol ar gyfer blynnyddoedd blaenorol.

Mae ysgolion yn gwirio'r wybodaeth ddiweddaraf hon ar hyn o bryd ac felly gallai'r ffigurau gael eu newid.

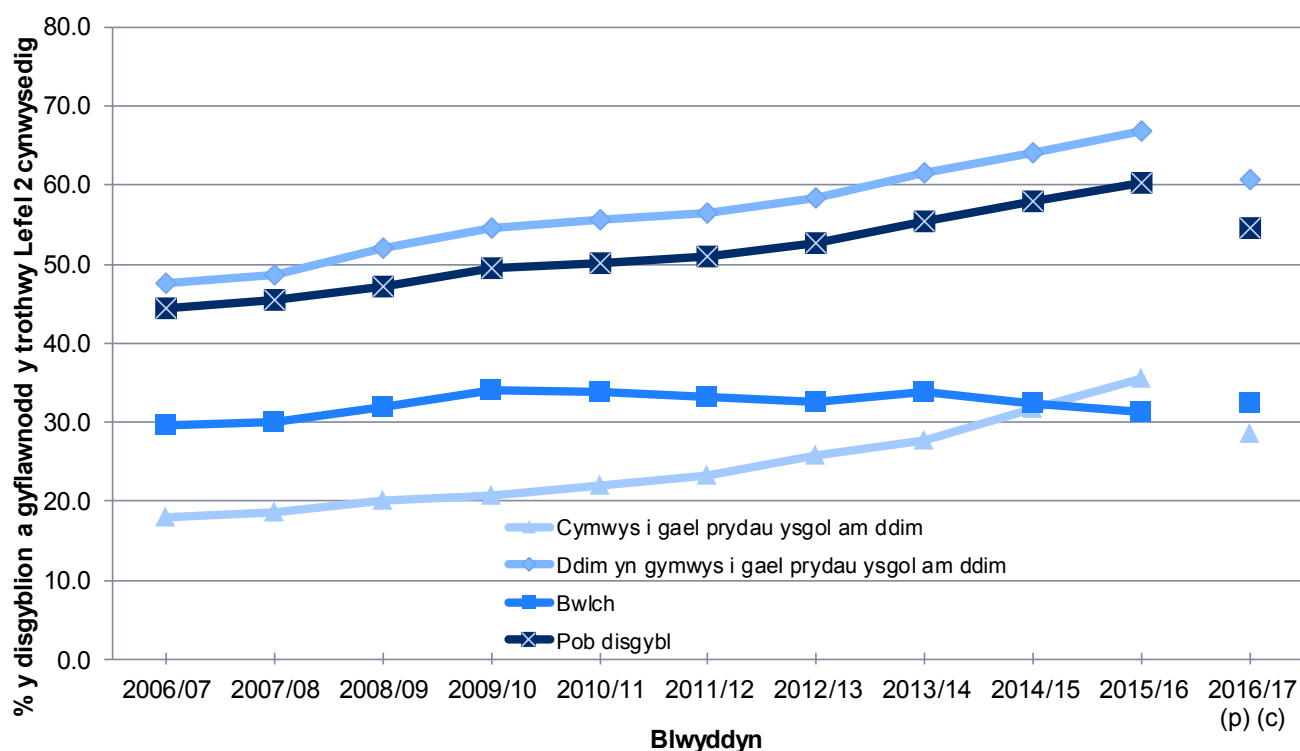
Mae'r datganiad hwn yn cynnwys un o'r 46 Dangosydd Cenedlaethol - 'Canran y disgyblion sydd wedi cyflawni'r "Trothwy Lefel 2" gan gynnwys Cymraeg iaith gyntaf neu Saesneg a Mathemateg, gan gynnwys y bwch rhwng disgyblion sy'n gymwys a disgyblion nad ydynt yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim.' (Dangosydd 7)

Yn y datganiad hwn

Canlyniadau ar gyfer disgyblion Blwyddyn 11	3
Canlyniadau ar gyfer disgyblion 17 oed	9
Nodiadau	10
Gwybodaeth allweddol am ansawdd	15

- 324.9 oedd y sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach wedi'i chapio.
- 350.0 oedd y sgôr pwyntiau 'Cap 9'.
- 28.5 y cant o ddisgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim wedi cyrraedd y trothwy Lefel 2 cynwysedig.
- Cafodd 67.2 y cant o ddisgyblion radd A*-C yn naill ai Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf. Mae hyn yn ostyngiad o 3.2 pwynt canran o'r flwyddyn cynt.
- Cafodd 62.5 y cant o ddisgyblion radd A*-C ym Mathemateg/Mathemateg-Rhifedd. Gan edrych ar bob pwnc yn unigol, cyflawnodd 58.7 y cant A*-C ym Mathemateg a 56.9 y cant ym Mathemateg - Rhifedd.

Siart 1 - Canran y disgyblion ym Mlwyddyn 11 / 15 oed a gyflawnodd y trothwy Lefel 2 cynwysedig, yn ôl statws prydau ysgol am ddim (a) (b) (c)

(a) O 2015/16, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Hyd at 2014/15, roedd y garfan yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd.

(b) Y trothwy L2 cynwysedig: 5 TGAU A*-C neu gyfwerth, gan gynnwys Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a Mathemateg.

(c) O 2016/17 ymlaen, bydd dim ond y manylebau newydd ar gyfer TGAU iaith Saesneg, TGAU iaith Gymraeg a TGAU mathemateg/mathemateg-rhifedd yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd a mathemateg y Mesur trothwy lefel 2 cynhwysol. Ni fydd y manylebau TGAU mathemateg etifeddiaeth yn cyfrif tuag at yr elfen mathemateg o'r Mesur lefel 2 cynhwysol. Nid cymwysterau llenyddiaeth yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd.

(p) data dros dro.

Disgyblion 17 mlwydd oed

- Cyflawnodd 97.1 o'r disgyblion a gofrestrodd ar gyfer cyfres o gymwysterau sydd gyfwerth â 2 Safon Uwch y trothwy Lefel 3, o'i gymharu â 98.0 y cant yn 2015/16.
- 733.0 oedd y sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach, sydd 90.2 pwynt yn is nag yn 2015/16.

Disgyblion ym Mlwyddyn 11

Mae Tabl 1 yn cyflwyno'r prif ddangosyddion diweddaraf ar gyfer disgyblion ym Mlwyddyn 11 ar ddechrau blwyddyn academiaidd 2016/17. Nodwch fod y data hwn yn ymwneud â disgyblion 15 oed cyn 2015/16. Mae'r mesurau hyn yn cynnwys trothwy Lefel 1, sef cyfres o gymwysterau ar Lefel 1 sydd gyfwerth â phum TGAU A*-G; trothwy Lefel 2, sef cyfres o gymwysterau ar Lefel 2 sy'n gyfwerth â phum TGAU A*-C; a'r trothwy Lefel 2 cynwysedig, sef cyflawni Lefel 2 gan gynnwys gradd A*-C mewn Saesneg neu Gymraeg iaith gyntaf a Mathemateg.

Tabl 1: Prif ddangosyddion ar gyfer disgyblion ym Mlwyddyn 11/15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd (a) (b) (c)

	Canran y disgyblion â....						
	gyflaw nodd			Sgôr			
	drothw y Lefel 2			pw yntiau			
	gan gynnw ys gradd TGAU			cyfartalog			
Nifer y disgyblion	mew n Saesneg			Sgôr			
	neu Gymraeg iaith			pw yntiau			
	gyntaf a			cyfartalog			
	gyflaw nodd	gyflaw nodd	Mathemateg (e)	Capio 9	ehangach	ehangach	wedi'i chapio
	Lefel 1	Lefel 2					(d)
Disgyblion 15 oed							
2001/02	37,116	84.8	50.5	..	..	..	..
2002/03	37,993	85.1	51.1	..	..	..	..
2003/04	39,212	85.3	51.4	..	..	324.7	..
2004/05	38,495	85.2	52.2	..	..	327.7	..
2005/06	38,859	86.0	53.8	..	..	335.4	..
2006/07	39,576	86.0	55.0	44.4	..	343.9	..
2007/08	39,027	86.8	58.0	45.6	..	356.0	..
2008/09	37,607	88.2	60.7	47.2	..	378.9	..
2009/10	37,072	89.7	63.8	49.4	..	394.3	305.1
2010/11	36,088	90.3	67.3	50.1	..	422.9	311.6
2011/12	35,404	91.8	72.6	51.1	..	465.0	323.5
2012/13	36,617	93.2	77.8	52.7	..	501.2	333.1
2013/14	35,168	94.0	82.3	55.4	..	524.5	340.8
2014/15	34,004	94.4	84.1	57.9	..	530.7	343.5
					..		
Pupils in Year 11							
2015/16	32,248	95.3	84.0	60.3	..	529.3	344.6
2016/17 (p)	31,381	94.4	66.9	54.6	350.0	456.0	324.9
Bechgyn	16,149	93.1	61.6	50.6	337.2	431.9	312.7
Merched	15,232	95.9	72.5	58.8	363.6	481.5	337.9

- (a) O 2015/16, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Hyd at 2014/15, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd.
- (b) Hyd at 2014/15, mae'n cynnwys canlyniadau ar gyfer ysgolion a gynhelir (gan gynnwys ysgolion arbennig ac Unedau Cyfeirio Disgyblion) ac ysgolion annibynnol, a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academiaidd, ac unrhyw arholiadau a safwyd pan yn ifancach. O 2015/16, mae'r tabl hefyd yn cynnwys disgyblion sy'n derbyn addysg heblaw yn yr ysgol ond nad ydynt mewn Unedau Cyfeirio Disgyblion.
- (c) Hyd at 2005/06, yn cynnwys TGAU, cyrsiau byr TGAU, GNVQ ac NVQ. O 2006/07, yn cynnwys pob cymwyster cydnabyddedig i ddisgyblion o dan 16 mlwydd oed yng Nghymru.
- (d) Cyfrifir y sgôr pw yntiau cyfartalog ehangach wedi'i chapio gan ddefnyddio'r 8 canlyniad gorau.
- (e) O 2017, dim ond y manylebau newydd ar gyfer TGAU Saesneg iaith, TGAU Cymraeg iaith a TGAU mathemateg / mathemateg-rhifedd yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd a mathemateg y Mesur trothw y lefel 2 cynhwysol. Ni fydd yr hen fanyleb TGAU mathemateg yn cyfrif tuag at yr elfen mathemateg o'r Mesur lefel 2 cynhwysol. Nid cymwysterau llenyddiaeth yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd.

Yn 2016/17, cyflawnodd 54.6 y cant o ddisgyblion ym mlwyddyn 11 y trothwy cynwysedig lefel 2. Mae nifer o newidiadau sylweddol i'r trothwy Lefel 2 cynwysedig eleni, sy'n ei gwneud hi'n anodd ei gymharu â blynyddoedd blaenorol. O eleni ymlaen, dim ond y manylebau newydd ar gyfer TGAU Saesneg Iaith, TGAU Cymraeg Iaith, TGAU Mathemateg a TGAU Mathemateg-Rhifedd fydd yn cyfrif tuag at elfennau llythrennedd a mathemateg y mesur trothwy Lefel 2 cynwysedig. Ni fydd hen fanyleb TGAU Mathemateg yn cyfrif tuag at elfen fathemateg y mesur Lefel 2 Cynwysedig. Hefyd, nid yw cymwysterau llenyddiaeth yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd o 2017 ymlaen. Mae'r newidiadau hyn yn golygu nad oes parhad rhwng data eleni a data blynyddoedd blaenorol. Gweler yr adran [Nodiadau](#) am ragor o wybodaeth am y newidiadau hyn, sy'n cynnwys amcangyfrif o effaith tynnu Llenyddiaeth Saesneg o'r elfen llythrennedd o'r trothwy Lefel 2 cynwysedig.

Mae perfformiad yn parhau i fod yn uwch ymhlith merched na bechgyn, gyda bwlch o 8.2 pwynt canran rhwng eu sgorau Lefel 2 cynwysedig. Ar gyfer 2017, y sgôr 'Cap 9' yng Nghymru yw 350.0. Perfformiodd merched 26.4 pwynt yn well na bechgyn.

58.8%

**Bwlch o 8.2 pwynt
canran rhwng
merched a bechgyn
o ran cyflawni'r
trothwy Lefel 2
cynwysedig**

50.6%

Mae Tabl 2 yn cyflwyno'r perfformiad fesul pwnc unigol ar gyfer disgyblion ym Mlwyddyn 11 yn Saesneg/Cymraeg, Saesneg, Mathemateg, Gwyddoniaeth a Chymraeg Iaith Gyntaf. Heblaw am Wyddoniaeth, lle mae poblogrwydd cymwysterau nad ydynt yn gymwysterau TGAU wedi cynyddu, mae'r ffigurau yma yn fwy cyfatebol dros amser gan and yw'r terfyn ar werth cyfraniad cymwysterau nad ydynt yn gymwysterau TGAU yn cael effaith yma.

Tabl 2a: Perfformiad fesul pwnc ar gyfer disgyblion ym Mlwyddyn 11/15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd (a) (b) (c)

						O'r rheini â gofrestrodd ar gyfer Cymraeg
Canran y disgyblion â....						
Nifer y disgyblion	enillodd A*-C	enillodd A*-C	enillodd A*-C	gofrestrodd ar	laith Gyntaf A*-C	
	mew n Saesneg /	mew n Saesneg	mew n	gyfer Cymraeg	mew n Cymraeg	
	Cymraeg (d)	(e)	Gw yddoniaeth	laith Gyntaf	(g)	
Disgyblion 15 oed						
2010/11	36,088	63.7	62.8	65.9	5,242	74.6
2011/12	35,404	63.5	62.2	70.6	5,207	73.8
2012/13	36,617	64.0	62.9	74.8	5,591	73.5
2013/14	35,168	67.2	66.2	82.3	5,548	73.7
2014/15	34,004	69.7	68.6	84.0	5,452	75.2
Disgyblion ym Mlwyddyn 11						
2015/16	32,248	70.4	69.3	82.4	5,285	75.1
2016/17 (p)	31,381	67.2	63.6	75.6	5,441	73.2

- (a) O 2015/16, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Hyd at 2014/15, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd.
- (b) Yn cynnwys pob cymwyster craidd cydnabyddedig i ddisgyblion o dan 16 oed yng Nghymru.
- (c) Hyd at 2014/15, mae'n cynnwys canlyniadau ar gyfer ysgolion a gynhelir (gan gynnwys ysgolion arbennig ac Unedau Cyfeirio Disgyblion) ac ysgolion annibynnol, a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academiaidd, ac unrhyw arholiadau a safwyd pan yn ifancach. O 2015/16, mae'r tabl hefyd yn cynnwys disgyblion sy'n derbyn addysg heblaw yn yr ysgol ond nad ydynt mew n
- (d) Hyd at 2015/16, cymerir y radd orau o'r iaith Saesneg, llenyddiaeth Saesneg, Cymraeg iaith gyntaf a llenyddiaeth Gymraeg ar gyfer pob disgybl. O 2016/17, cymerir y radd orau o'r iaith Saesneg ac yr iaith Gymraeg.
- (e) Hyd at 2015/16, cymerir y radd orau o'r iaith Saesneg a llenyddiaeth Saesneg ar gyfer pob disgybl. O 2017 ymlaen, defnyddir yr iaith Saesneg yn unig.
- (f) Cynnwys Gwyddoniaeth craidd dyfarniad sengl a dwbl.
- (g) Hyd at 2015/16, cymerir y radd orau o'r iaith Gymraeg a llenyddiaeth Gymraeg ar gyfer pob disgybl. O 2016/17, defnyddir yr iaith Gymraeg yn unig. Mae'r enwadur ar gyfer y dangosydd hwn yw'r nifer o blant 15 oed/disgyblion ym Mlwyddyn 11 a ddechreuodd mew n Cymraeg iaith gyntaf, yn hytrach na cyfanswm y disgyblion 15 oed/blwyddyn 11.

Yn 2016/17 cyflawnodd 73.2 y cant o ddisgyblion y Gymraeg, gostyngiad o 1.9 pwynt canran, ond roedd cynnydd yn y nifer o ddisgyblion yn cofrestru am y Gymraeg iaith Gyntaf.

Mae'n bosib fod y gostyngiad yn y canran o ddisgyblion yn cyflawni gradd A*-C yn Saesneg a Chymraeg oherwydd nad yw Llenyddiaeth Saesneg na Chymraeg wedi'u cynnwys yn y mesurau perfformiad, a hefyd y manylebau newydd yn iaith Saesneg a Chymraeg. Dim ond y manylebau newydd yma fydd yn cyfri tuag at yr elfen llythrennedd o'r sgôr pwyntiau 'Cap 9' a'r trothwy lefel 2 cynwysedig. Ni fydd hen fanyleb Saesneg na unrhyw gymhwyster llenyddiaeth yn cyfrif tuag at elfennau llythrennedd.

Mae Tabl 2b yn cyflwyno'r perfformiad mewn Mathemateg ar gyfer disgyblion ym Mlwyddyn 11. Dyma'r haf gyntaf y disgwylir i ddisgyblion sefyll dwy TGAU mewn Mathemateg - TGAU Mathemateg a TGAU Mathemateg Rhifedd. Gellir defnyddio'r sgôr 'orau' fel y gymhariaeth agosaf â data hanesyddol.

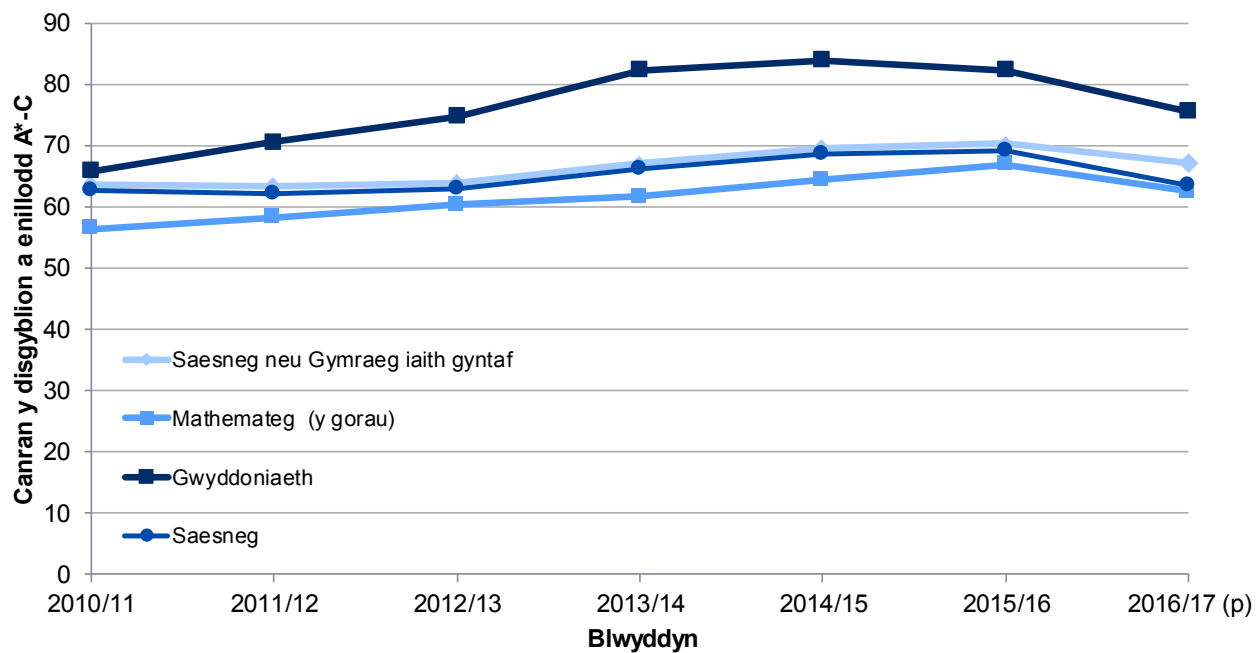
Tabl 2b: Perfformiad mewn mathemateg ar gyfer disgyblion ym Mlwyddyn 11/15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd (a) (b) (c)

Canran y disgyblion â....				
	Nifer y disgyblion	enillodd A*-C yn Maths (y gorau) (a)	enillodd A*-C yn TGAU Mathemateg	enillodd A*-C yn TGAU Mathemateg - Rhifedd
Disgyblion 15 oed				
2010/11	36,088	56.5	..	..
2011/12	35,404	58.4	..	..
2012/13	36,617	60.3	..	..
2013/14	35,168	61.7	..	..
2014/15	34,004	64.4	..	..
Disgyblion ym Mlwyddyn 11				
2015/16	32,248	66.9	..	..
2016/17 (p)	31,381	62.5	58.7	56.9

- (a) O 2015/16, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Hyd at 2014/15, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd.
- (b) Yn cynnwys pob cymwysr craidd cydnabyddedig i ddisgyblion o dan 16 oed yng Nghymru.
- (c) Hyd at 2014/15, mae'n cynnwys canlyniadau ar gyfer ysgolion a gynhelir (gan gynnwys ysgolion arbennig ac Unedau Cyfeirio Disgyblion) ac ysgolion annibynnol, a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academiaidd, ac unrhyw arholiadau a safwyd pan yn ifancach. O 2015/16, mae'r tabl hefyd yn cynnwys disgyblion sy'n derbyn addysg heblaw yn yr ysgol ond nad ydynt mewn Unedau Cyfeirio Disgyblion.
- (d) O 2016/17 ymlaen, defnyddir y radd orau o'r TGAU Mathemateg / Mathemateg - Rhifedd i gyfrifo'r mathemateg A*-C gyffredinol.

Yn 2016/17, cafodd 62.5% o ddisgyblion A*-C in Mathematics (u gradd gorau). Drwy edrych ar Fathemateg a Mathemateg-Rhifedd ar wahân, gellir gweld bod y gyfradd basio yn uwch mewn Mathemateg, a hynny o 1.8 percentage points.

Siart 2 - Canran y disgyblion ym Mlwyddyn 11/15 oed a enillodd A*-C, fesul pwnc unigol) (a)(b)

(a) O 2015/16, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Hyd at 2014/15, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd.

(b) O 2016/17 ymlaen, defnyddir y radd orau o'r TGAU Mathemateg / Mathemateg - Rhifedd i gyfrifo'r mathemateg A*-C gyffredinol

Mae Tabl 3 yn cyflwyno'r prif ddangosyddion ar gyfer disgyblion Blwyddyn 11 yn ôl hawl i gael prydau ysgol am ddim. Mae disgyblion yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim os yw eu teuluoedd yn derbyn budd-daliadau/taliadau cymorth penodol, a amlinellir ar y [dudalen ganlynol ar y we](#).

Tabl 3: Dangosyddion Cyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i brydau ysgol am ddim (a) (b) (c)

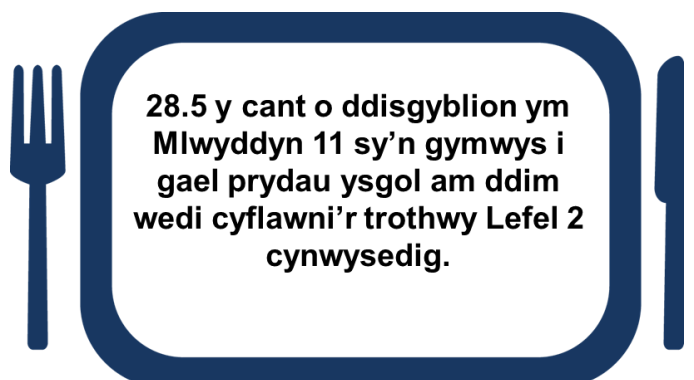
Disgyblion ym Mlwyddyn 11 / 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd

Nodwch nad yw'r data yn y tabl yma yn cynnwys disgyblion EOTAS ar hyn o bryd. Mae hyn yn wahanol i dabl 1.

			Canran y ddisgyblion a gyflaw nodd				
Hawl i brydau ysgol am ddim	Blwyddyn	Carfan	Trothwy Lefel 1	Trothwy Lefel 2	Lefel 2 gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg	Capi 9	Sgôr pw yntiau cyfartalog ehangach wedi'i chapio
Cymwys i gael prydau ysgol am ddim	2006/07	4,944	73.8	26.7	18.0	..	..
	2007/08	4,831	72.1	28.0	18.7	..	..
	2008/09	4,966	75.8	32.5	20.1	..	..
	2009/10	5,148	78.3	35.3	20.7	..	237.5
	2010/11	5,366	79.8	40.9	22.0	..	247.8
	2011/12	5,186	83.3	50.9	23.4	..	268.5
	2012/13	5,705	85.8	57.8	25.8	..	281.8
	2013/14	5,338	87.7	65.3	27.8	..	295.2
	2014/15	5,154	89.4	69.4	31.6	..	303.7
	2015/16	4,837	92.0	71.6	35.6	..	311.3
Disgyblion ym Mlwyddyn 11	2016/17 (p)	4,760	88.4	41.1	28.5	289.2	275.3
Ddim yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim	2006/07	31,854	92.0	60.4	47.7	..	..
	2007/08	31,908	91.6	61.9	48.7	..	..
	2008/09	30,729	92.9	66.4	52.1	..	..
	2009/10	30,106	93.9	69.6	54.6	..	321.9
	2010/11	28,979	94.7	73.5	55.7	..	329.6
	2011/12	28,584	95.5	78.0	56.6	..	339.4
	2012/13	29,449	96.4	83.0	58.5	..	347.7
	2013/14	28,370	97.3	87.4	61.6	..	356.0
	2014/15	27,426	97.6	88.9	64.1	..	358.1
	2015/16	26,495	98.2	89.0	66.8	..	359.1
Disgyblion ym Mlwyddyn 11	2016/17 (p)	25,899	97.6	73.4	60.8	368.6	340.6

- (a) O 2015/16, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Hyd at 2014/15, mae'r garfan yn seiliedig ar ddisgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd
- (b) Hyd at 2005/06, mae'n cynnwys TGAU, cyrsiau byr TGAU, GNVQ ac NVQ. O 2006/07, mae'n cynnwys pob cymwyster cydnabyddedig i ddisgyblion o dan 16 oed yng Nghymru.
- (c) Nid yw cyfanswm y disgyblion sy'n gymwys/ddim yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn gyfartal i gyfanswm nifer y plant 15 oed a welir yn nhabl 1. Mae hyn oherwydd fod y data yn y tabl yma ond yn cynnwys disgyblion yr ydym gallu cydweddu rhwng y Gronfa Ddata Arholiadau Cymraeg a'r Cyfrifiad Ysgolion (PLASC). Nid yw ysgolion annibynnol ac Unedau Cyfeirio Disgyblion yn cwblhau'r cyfrifiad ac felly nid yw canlyniadau ar gyfer yr ysgolion hyn yn cael eu cynnwys.
- (d) O 2017 ymlaen, bydd dim ond y manylebau newydd ar gyfer TGAU iaith Saesneg, TGAU iaith Cymraeg a TGAU mathemateg/mathemateg-rhifedd yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd a mathemateg y Mesur trothwy lefel 2 cynhwysol. Ni fydd y manylebau TGAU mathemateg etifeddiaeth yn cyfrif tuag at yr elfen mathemateg o'r Mesur lefel 2 cynhwysol. Nid cymwysterau llenyddiaeth yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd.

Cyrhaeddodd 28.5 y cant o ddisgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim y trothwy Lefel 2 cynwysedig. Mae'r bwlch rhwng rhain a disgyblion sydd ddim yn gymwys i brydau am ddim yn 32.3 pwynt canran.

Disgyblion 17 mlwydd oed

Mae Tabl 4 yn cyflwyno'r prif ddangosyddion diweddaraf ar gyfer disgyblion 17 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd. Mae'r mesurau hyn yn cynnwys canran y disgyblion a gofrestrodd ar gyfer cyfres o gymwysterau sydd gyfwerth â 2 Safon Uwch ac a gyflawnodd trothwy Lefel 3, sy'n cynnwys cyfres o gymwysterau ar Lefel 3 sydd gyfwerth â 2 Safon Uwch A*-E. Mae hefyd yn cynnwys y sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach ar gyfer disgyblion 17 oed. Ceir rhagor o wybodaeth yn yr adran Nodiadau. Nid yw'r newidiadau sy'n deillio o'r Adolygiad o Gymwysterau wedi effeithio ar y data yn yr adran hon, felly gellir gwneud cymariaethau dilys dros amser.

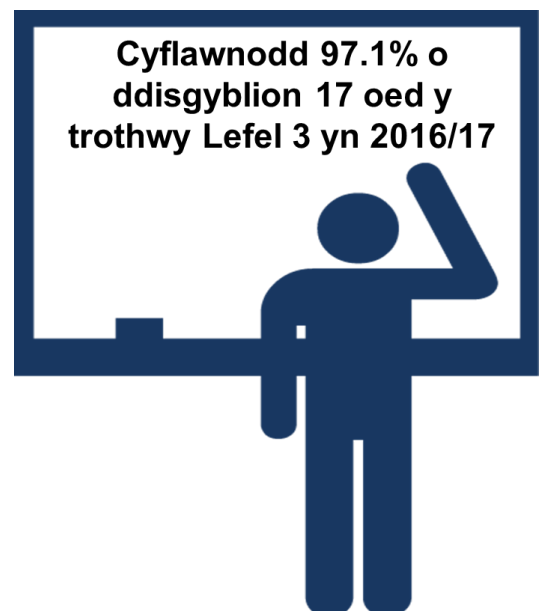
Tabl 4: Prif ddangosyddion ar gyfer disgyblion 17 oed ar ddechrau'r flwyddyn academiaidd (a)

	Nifer y disgyblion 17 oed a gofrestrodd ar gyfer 2 Safon Uwch neu gyfwerth	Canran y disgyblion 17 oed a gofrestrodd ar gyfer 2 Safon Uwch neu gyfwerth ac a gyflawnodd y trothwy Lefel 3	Nifer y disgyblion 17 oed	Sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach ar gyfer disgyblion 17 oed	Canran y disgyblion 17 oed a gofrestrodd am gyfaint o ddysgu yn gyfartal i 2 lefel A ac yn ennill tri gradd A*-A	Canran y disgyblion 17 oed a gofrestrodd am gyfaint o ddysgu yn gyfartal i 2 lefel A ac yn ennill tri gradd A*-C
2001/02	9,486	94.4	11,201	..	..	..
2002/03	9,848	93.9	11,568	..	..	..
2003/04	10,041	94.9	11,822	..	..	..
2004/05	10,373	94.4	12,072	..	..	..
2005/06	10,731	93.9	12,507	..	..	..
2006/07	10,592	93.9	12,418	618.5	..	..
2007/08	10,943	94.2	12,653	630.9	..	..
2008/09	11,544	95.9	13,241	687.7	..	..
2009/10	11,662	94.8	13,586	747.9	..	..
2010/11	11,489	96.5	13,615	798.9	..	..
2011/12	11,538	96.9	13,632	772.9	..	..
2012/13	11,706	96.5	13,365	806.6	..	..
2013/14	11,447	97.1	13,102	804.1	..	..
2014/15	11,838	97.0	13,473	799.7	..	..
2015/16	10,804	98.0	12,066	823.2	6.7	38.3
2016/17 (p)	10,181	97.1	11,429	733.0	10.4	54.6
Bechgyn	4,576	96.1	5,287	683.5	10.3	47.5
Merched	5,605	97.9	6,142	775.5	10.5	60.4

(a) Hyd at 2005/06, mae'n cynnwys Safon Uwch, Uwch Gyfrannol a Thystysgrifau Addysg Alwedigaethol Uwch (TAAU). O 2006/07, mae'n cynnwys pob cymhwyster cydnabyddedig yng Nghymru.

Yn 2016/17, gwnaeth 97.1 y cant o ddisgyblion 17 oed a gofrestrodd ar gyfer cyfres o gymwysterau sydd gyfwerth â 2 Safon Uwch gyrraedd trothwy Lefel 3, gostyngiad o 0.9 pwynt canran o'r flwyddyn flaenorol.

Y sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach ar gyfer disgyblion 17 oed eleni yw 733.0. Mae hyn yn cynnwys yr holl gymwysterau a gymeradwywyd ar gyfer disgyblion 16-18 yng Nghymru. Mae'r sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach yn uwch ar gyfer merched nag ar gyfer bechgyn, gyda gwahaniaeth o 92 pwynt rhyngddynt.

Nodiadau

1. Cyd-destun

1.1 Cyhoeddiadau cysylltiedig

Mae data ar gyfer Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban ar gael yn y dolenni isod. Noder bod y data a gynhyrchir gan y gweinyddiaethau hyn yn seiliedig ar y disgyblion ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 4, ond rydym ni'n cyhoeddi ar sail disgyblion ym Mlwyddyn 11. Yn dilyn y newidiadau i lefelau cymwysterau, cyfwerthedd cymwysterau, diystyru a rheolau ail-dderbyn yn Lloegr yn 2014, nid yw gwneud cymariaethau â Lloegr yn bosibl mwyach – gweler adran 5.5 hefyd. Ni ellir gwneud cymariaethau â'r Alban oherwydd bod eu system arholiadau a chymwysterau'n wahanol.

I gael rhagor o wybodaeth neu gyngor ar y cyfyngiadau ar gymariaethau rhyngwladol, anfonwch e-bost at ystadegau.ysgolion@cymru.gsi.gov.uk.

Er gwybodaeth, gellir gweld canlyniadau arholiadau ar gyfer gwledydd eraill y DU ar gael trwy ddilyn y dolenni isod:

Lloegr

[GCSE and Equivalent Results in England 2015/16](#)

[A-Level and other Level 16 Results in England 18/2015 \(Revised\)](#)

Gogledd Iwerddon

[Qualifications and Destinations of Northern Ireland School Leavers 2015/16](#)

Yr Alban

[Summary statistics for attainment, leaver destinations and healthy living, No.7: 2017 Edition](#)

Rydym hefyd yn cyhoeddi gwybodaeth am asesiadau athrawon mewn pynciau craidd a phynciau nad ydynt rhai craidd yn y cyfnod sylfaen ac yng nghyfnodau allweddol 2 a 3, sydd i'w gweld yma: [Ystadegau ac Ymchwil](#)

Mae'r ffigurau'n wahanol i'r rheini a gyhoeddwyd gan y Cyrff Dyfarnu ym mis Awst. Mae ffigurau'r Cyrff Dyfarnu'n ymwneud â chanlyniadau'r meysydd pwnc unigol ar gyfer pob ymgeisydd yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon, waeth beth yw eu hoedran. Mae'r ffigurau a gyhoeddwyd yn y datganiad hwn yn canolbwyntio ar berfformiad cyffredinol yr ymgeiswyr ym Mlwyddyn 11/15 oed a'r ymgeiswyr 17 oed sy'n sefyll yr arholiadau hyn yng Nghymru yn unig. Mae'r ffigurau hyn i'w cael yma: [Gwefan JCQ](#)

2. Ffynhonnell y data

Caiff yr ystadegau hyn eu casglu gan nifer o gyrff dyfarnu dros yr haf. Mae'r gyrff dyfarnu canlynol wedi darparu data ar gyfer y datganiad hwn:

ABC Awards, Agored Cymru, AQA, ASDAN, Associated Board of the Royal Schools of Music (ABRSM), British Computer Society (BCS), British Safety Council (BSC), CACHE, City and Guilds, CCEA, Cambridge International Examinations (CIE), Chartered Institute of Environmental Health (CIEH), C Skills, EMTA Awards Ltd (EAL), ILM, IMI Awards Ltd (IMIAL), LIBF, NCFE, National

3. Diffiniadau

3.1 Cwmpas

Mae'r ystadegau yn y datganiad hwn yn cynnwys yr holl ysgolion a gynhelir ac ysgolion annibynnol yng Nghymru. Dim ond y canlyniadau ar gyfer disgyblion ym Mlwyddyn 11 a disgyblion 17 oed a dderbyniwyd gan y cyrff dyfarnu a restrir uchod sydd wedi'u cynnwys. Mae arholiadau a gymerwyd yn gynharach yn cael eu cynnwys hefyd. Bydd unrhyw arholiadau a gyflawnwyd cyn bod y disgybl ym Mlwyddyn 11 yn cael eu cadw yn ôl a'u cynnwys yn y flwyddyn ysgol y mae'r disgybl dechrau ym Mlwyddyn 11. Noder bod yr wybodaeth yn y datganiad hwn yn ymwneud â phob ysgol ar gyfer ffigurau Cymru.

Dim ond cymwysterau a ddyfarnwyd hyd at 31 Awst sy'n cael eu cynnwys. Nid yw dyfarniadau newydd ar ôl y dyddiad hwn, ac unrhyw ailsefyll neu ail-farcio ar ôl y dyddiad hwnnw, yn cael eu cynnwys.

Hyd at 2005/06, mae'r ystadegau'n cynnwys TGAU, cyrsiau byr TGAU, GNVQ ac NVQ yn unig. O 2006/07, mae'r ystadegau'n cynnwys pob cymhwyster a gymeradwywyd ar gyfer disgyblion cyn-16, neu 16-18 oed yng Nghymru. Mae cyflwyno'r diffiniad ehangach wedi golygu cynnwys ystod ehangach o gymwysterau, ac felly cynnydd yn y prif ddangosyddion perfformiad. Ceir esboniad o'r gwahanol fathau o gymwysterau [yma](#).

3.2 Lefelau trothwy a phwyntiau

Cafodd dangosyddion yn dangos cyfwerthedd ar sail trothwy eu cyhoeddi (fel dangosyddion dros dro) am y tro cyntaf yn 2007, a'r rhain bellach yw'r prif ddangosyddion perfformiad mewn ysgolion uwchradd. Mae trothwyau yn cynrychioli cyfres neu 'faint' o gymwysterau ar lefel benodol yn y Fframwaith Cymwysterau Cenedlaethol (FfCC). Mae tri throthwy wedi'u sefydlu:

- Lefel 1 – cyfres o gymwysterau ar Lefel 1 sydd gyfwerth â phum TGAU gradd A*-G;
- Lefel 2 – cyfres o gymwysterau ar Lefel 2 sydd gyfwerth â phum TGAU gradd A*-C;
- Lefel 3 – cyfres o gymwysterau ar Lefel 3 sydd gyfwerth â dwy Safon Uwch gradd A*-E.

Cyfrifir y sgôr 'Cap 9' gan ddefnyddio'r 9 canlyniad gorau ar gyfer pob disgybl, gyda gofynion penodol i bynciau yn Gymraeg/Saesneg, Mathemateg, Mathemateg-Rhifedd a Gwyddoniaeth. Mae rhagor o wybodaeth am sut y cyfrifir y sgôr pwyntiau wedi'i chapio [yma](#).

3.3 Diystyru

Mae arholiad yn cael ei ddiystyru pan fydd disgybl yn cyflawni gradd uwch neu gymhwyster lefel uwch yn yr un grŵp pwnc. Os yw cymhwyster yn cael ei ddiystyru, nid yw'n cyfrif tuag at yr ystadegau a gyhoeddwyd yn y datganiad hwn, neu yn unrhyw ystadegau swyddogol eraill a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru. Rydym yn diystyru cymwysterau tebyg yn y grwpiau pwnc canlynol:

Grŵp 1: Cymwysterau mynediad, cyrsiau byr TGAU, TGAU llawn, TGAU galwedigaethol dyfarniad dwbl

Grŵp 2: Safon UG, Safon UG galwedigaethol dyfarniad dwbl, Safon Uwch, Safon Uwch galwedigaethol dyfarniad dwbl, Tystysgrif Addysg Alwedigaethol Safon UG, Tystysgrif Addysg Alwedigaethol Uwch, Tystysgrif Addysg Alwedigaethol Uwch dyfarniad dwbl

Grŵp 3: Cymwysterau mathemateg annibynnol

Grŵp 4: Sgiliau allweddol

Grŵp 5: Dyfarniad mewn Cymwysiadau Digidol (AiDA), y Dystysgrif mewn Cymwysiadau Digidol (CiDA), y Dystysgrif Estynedig mewn Cymwysiadau Digidol (CiDA +) a'r Diploma mewn Cymwysiadau Digidol (DiDA).

Grŵp 6: NVQs

Grŵp 7: BTEC a chymwysterau eraill

Grŵp 8: Bagloriaeth Cymru

3.4 Perfformiad disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim

Ers 2014/15, rydym wedi cynnwys tabl (Tabl 4) yn y datganiad hwn sy'n dangos y prif ddangosyddion ar gyfer disgyblion yng Nghyfnod Allweddol 4 yn ôl hawl i gael prydau ysgol am ddim. Mewn blynyddoedd blaenorol, cyhoeddwyd y data hwn ym mis Ionawr neu fis Mawrth fel rhan o'r [datganiad canlynol](#).

Mae'r adroddiad '[Ailysgrifennu'r Dyfodol](#)', a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2014, yn defnyddio canran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim sy'n cyflawni ystod o fesurau ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 4 fel un o'r dangosyddion perfformiad allweddol. Mae'r data yn Nhabl 4 yn y datganiad hwn.

Mae'r Cynllun Gweithredu ar gyfer Trechu Tlodi, a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2013, yn defnyddio canran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim sy'n cyflawni'r trothwy Lefel 2 gan gynnwys Saesneg/Cymraeg a Mathemateg yng Nghyfnod Allweddol 4 fel dangosydd perfformiad allweddol i fesur cynnydd yn erbyn amcanion y cynllun. Mae'r data yn Nhabl 4.

3.5 Newidiadau yn y datganiad hwn

Sgôr 'Cap 9':

Mae'r mesur 'Cap 9' yn ffocysu ar ganlyniadau disgyblion Blwyddyn 11 ar gyfer naw o'r cymwysterau sydd ar gael yng Nghymru, gan gynnwys gofynion penodol i bynciau. Mae'r mesur hwn yn cydnabod perfformiad ac yn dyrannu pwyntiau ar draws y sbectrwm cyfan o raddau er mwyn adlewyrchu lefelau cyrhaeddiad pob dysgwr yng Nghymru. Mae'r prif newidiadau i'r sgôr pwyntiau wedi'i chapio fel a ganlyn:

- Cynnydd o *wyth* i *naw* TGAU neu gyfaint cyfwerth o gymwysterau
- Cyflwyno gofynion cyrhaeddiad penodol i bwnc
 1. Saesneg / Cymraeg
 2. Mathemateg-Rhifedd
 3. Mathemateg
 4. 2 x Gwyddoniaeth.

Mae dadansoddiad o'r sgôr 'Cap 9' hwn ac esboniad o'r dull a ddefnyddiwyd i'w chyfrifo ar gael [yma](#).

Manylebau newydd yn Gymraeg, Saesneg a Mathemateg / Mathemateg-Rhifedd:

Mewn mesurau perfformiad ysgolion eleni, caiff manylebau newydd yn Gymraeg a Saesneg eu defnyddio, ynghyd â'r TGAU Mathemateg newydd a'r TGAU Mathemateg-Rhifedd. Dim ond y manylebau newydd ar gyfer TGAU Saesneg laith, TGAU Cymraeg laith Gyntaf, TGAU Mathemateg-Rhifedd a TGAU Mathemateg fydd yn cyfrif tuag at elfennau llythrennedd a mathemateg y sgôr 'Cap 9' newydd. Ni fydd y cymwysterau etifeddol yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd a mathemateg, ac ni fydd cymwysterau Llenyddiaeth bellach yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd.

Yn ogystal, dim ond y manylebau newydd ar gyfer TGAU Saesneg laith, TGAU Cymraeg laith, a TGAU Mathemateg/Mathemateg-Rhifedd fydd yn cyfrif tuag at elfennau llythrennedd a mathemateg y mesur trothwy Lefel 2 cynwysedig. Ni fydd hen fanyleb TGAU Mathemateg yn cyfrif tuag at elfen fathemateg y mesur Lefel 2 Cynwysedig. Nid yw cymwysterau llenyddiaeth yn cyfrif tuag at yr elfennau llythrennedd o 2017 ymlaen. Mae'r tabl isod yn dangos effaith newid y dangosydd Lefel 2 cynwysedig fel and yw bellach yn cynnwys Llenyddiaeth 5h Saesneg yn yr elfen llythrennedd:

Blwyddyn	Canran y disgyblion a gyflawnodd y trothwy lefel 2 cynhwysol (ac eithrio llenyddiaeth Saesneg/Cymraeg yn yr elfen llythrennedd) (a)	Canran y disgyblion a gyflawnodd y trothwy lefel 2 cynhwysol (yn gynnwys llenyddiaeth Saesneg/Cymraeg yn yr elfen llythrennedd) (a)	Gwahaniaeth (pwyntiau canran)
2016/17	54.6	56.3	-1.8

(a) yn cynnwys cap o 40% ar gymwysterau nad ydynt yn TGAU

Bydd yr hen fanylebau TGAU yn Saesneg, Cymraeg a Mathemateg yn cyfrif tuag at y gofynion cyffredinol (hynny yw, nid llythrennedd a rhifedd) ar gyfer mesurau perfformiad. Fodd bynnag **dim ond ar gyfer dysgwyr nad oes ganddynt y TGAU newydd cyfatebol hefyd y bydd y rhain yn cyfrif.**

Cap ar gymwysterau nad ydynt yn TGAU o ran mesurau trothwy:

O 2017 ymlaen, bydd uchafswm o 2 gymhwyster galwedigaethol yn cyfrif tuag at fesurau trothwy, yn ddibynnol ar faint y cymhwyster (hynny yw, ni chaiff fod yn fwy na 40% o'r trothwy). Yn y sgôr 'Cap 9' ar gyfer 2017, bydd yn bosibl i hyd at chwe chymhwyster i fod yn alwedigaethol (dau gymhwyster gwyddoniaeth a phedwar arall) yn dibynnu ar faint y cymhwyster.

Blwyddyn	Canran y disgyblion a gyflawnodd y trothwy lefel 2 cynhwysol (gyda chap 40% ar di-	Canran y disgyblion a gyflawnodd y trothwy lefel 2 cynhwysol (heb cap 40% ar di-	Gwahaniaeth (pwyntiau canran)
	TGAU) (a)	TGAU) (a)	
2016/17	54.6	54.6	-0.1

(a) ac eithrio Llenyddiaeth Cymraeg / Saesneg fel rhan o'r elfen llythrennedd o'r trothwy lefel 2 cynwysedig

Er ein bod yn gallu mesur y gwahaniaeth ystadegol rhwng y ddau ddull, nid yw hyn yn gallu mesur yr effaith o newidiadau mewn ymddygiad disgyblion neu ysgol o gwmpas opsiynau cwricwlaidd a allai fod wedi deillio o'r cyfyngiadau yng nghymwysterau galwedigaethol.

Sgiliau Hanfodol Cymru:

Nid yw Sgiliau Hanfodol Cymru na Sgiliau Allweddol Ehangach bellach yn cyfrannu at fesurau Cyfnod Allweddol 4.

Newidiadau o flynyddoedd blaenorol:

Noder: o 2015/16 ymlaen, dechreuwyd adrodd ar berfformiad ysgol ar sail carfan Blwyddyn 11 yn hytrach na disgyblion 15 oed ar ddechrau'r flwyddyn. Mae carfan Blwyddyn 11 yn seiliedig ar nifer y disgyblion a oedd wedi'u cofrestru ym Mlwyddyn 11 yr ysgol ar ddiwrnod cyfrifiad yr ysgol.

Cyn 2015/16, roedd y data yn seiliedig ar ysgolion prif ffrwd, ysgolion arbennig, ysgolion annibynnol ac Unedau Cyfeirio Ysgolion. Nid cynhwyswyd disgyblion a gafodd addysg heblaw am yn yr ysgol (EOTAS) ond na aeth i Uned Cyfeirio Disgyblion. Mae'r data EOTAS ychwanegol hwn wedi'i gynnwys yn y broses baru ac felly maent wedi'u cynnwys yn ein canlyniadau o 2015/16 ymlaen.

Yn 2015/16, cyflwynwyd terfyn ar werth cyfraniad cymwysterau nad ydynt yn gymwysterau TGAU i fesurau perfformiad. Golyga hyn y bydd gan unrhyw gymhwyster unigol ar Lefel 1 neu Lefel 2 uchafswm cyfwerthedd, o ran perfformiad, o 2 TGAU, sy'n berthnasol i bob mesur.

Roedd yr ystadegau yn y datganiad hwn yn arfer cwmpasu pob ysgol a gynhelir ac ysgol annibynnol yng Nghymru. Ers 2015/16, mae ysgolion annibynnol wedi'u tynnu o ffigurau Cymru. Y rheswm am hyn yw bod data ond yn cael eu casglu ar gymwysterau a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer ysgolion. Gall ysgolion annibynnol ddewis cymwysterau eraill nad ydynt wedi'u cymeradwyo, megis TGAU, ond nid yw'r rhain wedi'u cynnwys yn ein ffigurau. Yn ogystal, mae cyfranogiad o blith ysgolion annibynnol yn y prosesau gwirio data ysgolion a gynhelir ym mis Hydref a mis Tachwedd yn tueddu i fod yn isel.

4. Talgrynnu a symbolau

Mewn tablau, lle y mae ffigurau wedi'u talgrynnu i'r digid terfynol agosaf, gall fod anghysondeb ymddangosiadol rhwng yr eitemau cyfansoddol a'r cyfanswm a ddangosir.

Defnyddir y symbolau canlynol drwy'r cyhoeddiad:

(p) dros dro

- canrannau'n llai na 0.5 ond yn uwch na sero

. ddim yn gymwys

.. ddim ar gael

~ ddim ar gael eto

* mae'r ffigwr yn llai na 5, neu wedi'i seilio ar ffigwr sy'n llai na 5.

5. Gwybodaeth allweddol am ansawdd

Mae'r adran hon yn darparu crynodeb o wybodaeth am y cyhoeddiad hwn yn seiliedig ar bum dimensiwn ansawdd: Perthnasedd, Cywirdeb, Amseroldeb a Phrydlondeb, Hygyrchedd ac Eglurder, a Chymharedd. Mae hefyd yn ymdrin â materion penodol sy'n berthnasol i ansawdd data 2016, ac yn disgrifio'r erfyn rheoli ansawdd a ddefnyddir yn y maes gwaith hwn.

5.1 Perthnasedd

Caiff yr ystadegau eu defnyddio o fewn Llywodraeth Cymru a chan eraill er mwyn monitro tueddiadau addysgol ac fel sylfaen i waith dadansoddi pellach ar y data gwaelodol. Defnyddir yr ystadegau hyn gan y canlynol, ymysg eraill:

- Gweinidogion a Gwasanaeth Ymchwil yr Aelodau yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru;
- Adran Addysg a Sgiliau Llywodraeth Cymru;
- Estyn;
- Adrannau eraill y llywodraeth;
- Y gymuned ymchwil;
- Consortia addysg, Awdurdodau Lleol ac ysgolion;
- Myfyrwyr, academyddion a phrifysgolion;
- Dinasyddion unigol, cwmnïau preifat a'r cyfryngau.

Defnyddir yr ystadegau hyn mewn nifer o ffyrdd. Dyma rai enghreifftiau:

- I fonitro strategaethau addysg fel *Ailysgrifennu'r dyfodol*, a strategaethau polisi ehangach fel y *Cynllun Gweithredu ar gyfer Trechu Tlodi*;
- Cefndir cyffredinol ac ymchwil;
- Eu cynnwys mewn adroddiadau a dogfennau briffio;
- Cyngor i Weinidogion;

- Pecynnau data craidd addysg Cymru gyfan;
- At ddibenion cymharu a meincnodi Awdurdodau Lleol ac ysgolion;
- Llywio'r broses o benderfynu ar bolisïau addysg yng Nghymru, gan gynnwys ad-drefnu ysgolion;
- System Categoriaddio Ysgolion;
- Cynorthwyo ESTYN yn ystod arolygiadau ysgolion;
- Ar gyfer y maes addysg ym Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru;
- I gynorthwyo gydag ymchwil i gyrhaeddiad addysgol.

5.2 Cywirdeb

Mae'r data yn cael eu labelu fel data dros dro oherwydd byddant yn cael eu hanfon at ysgolion i'w gwirio yn ystod pythefnos cyntaf mis Hydref. Efallai bydd y data yn cael eu diwygio os bydd ysgolion yn darparu tystiolaeth ffeithiol o wallau yn y data neu o gymwysterau ychwanegol a gyflawnwyd gyda sefydliadau dyfarnu nad ydym wedi gofyn iddynt ddarparu data. Mewn blwyddyn arferol, byddem yn disgwyl i'r dangosyddion terfynol, a gyhoeddir ym mis Rhagfyr, i fod yn wahanol i'r ystadegau dros dro, a hynny i fyny at hanner pwynt canran ar gyfer pob dangosydd oni bai am yr un sy'n mesur dim cymhwyster cydnabyddedig (sydd wedi'i seilio ar niferoedd bach ac sy'n fwy sensitif i newidiadau).

5.3 Amseroldeb a Phrydlondeb

Mae'r data yn berthnasol i bob cymhwyster a gyflawnwyd rhwng 1 Medi 2016 a 31 Awst 2017.

5.4 Hygyrchedd ac Eglurder

Rhoddir rhybudd ymlaen llaw am y Datganiad Ystadegol Cyntaf hwn ac yna ei gyhoeddi yn yr adran Ystadegau ar wefan Llywodraeth Cymru. Ceir mwy o dablau manwl perthnasol ar wefan StatsCymru, sy'n wasanaeth rhad ac am ddim sy'n caniatáu i ddefnyddwyr weld, addasu, creu a lawrlwytho data.

Ceir data lefel ysgol ar wefan Fy Ysgol Leol (My Local School). Ni fydd y data dros dro hyn yn cael eu hychwanegu i'r wefan ond bydd data terfynol 2016/17 yn cael eu hychwanegu yn hwyrach yn y flwyddyn.

5.5 Cymharedd a chydlyniaeth

Yn dilyn Adolygiad Wolf o Gymwysterau Galwedigaethol yn Lloegr, diwygio TGAU yn Lloegr a newidiadau arall a gyflwynwyd gan yr Adran Addysg yn Lloegr, **nid yw data cyrhaeddiad CA4 Cymru a Lloegr ar sail gyson**. Y prif wahaniaethau yw:

- Mae data ar gyfer Lloegr yn cyfyngu maint cymwysterau galwedigaethol i gyfanswm o un cymhwyster TGAU. Ers 2015/16, mae data ar gyfer Cymru bellach yn cyfyngu ar faint cymwysterau galwedigaethol i uchafswm o 2015 TGAU, yn dilyn yr argymhelliad yn yr Adolygiad o Gymwysterau. Cyn hyn, nid oedd cyfyngiad ar faint cymwysterau galwedigaethol, gyda nifer ohonynt yn gyfwerth â 4 TGAU.

- Mae data ar gyfer Lloegr ond yn fodlon i'r cais cyntaf mewn unrhyw arholiad i gyfri, dim ots beth yw'r radd. Defnyddir y radd orau yng Nghymru.
- Mae Lloegr wedi newid y ffordd y maent yn diystyru cymwysterau fel nad oes modd i gymwysterau cyffredinol a galwedigaethol tebyg gael eu cyfri yn eu hystadegau. Nid yw'r cyfyngiad hwn yn bodoli yng Nghymru.

Ceir rhagor o wybodaeth am fesurau perfformiad Cyfnod Allweddol 4 yng Nghymru, a'u cymaroldeb, yn ein [erthygl ystadegol](#).

Ceir gwybodaeth am ddiwygio TGAU yn Lloegr [yma](#) [Saesneg yn unig], yn ogystal a [Adolygiad Wolf o Gymwysterau Galwedigaethol](#)

Ceir rhagor o wybodaeth am Adolygiad Wolf o Gymwysterau Galwedigaethol yn y datganiad ystadegol [Saesneg yn unig]: [GCSE and Equivalent Results in England 2013/14 \(Revised\)](#)

Yng Nghymru, mae argymhellion yr Adolygiad o Gymwysterau bellach mewn grym, gan ddechrau o flwyddyn academaidd 2015/16. Mae hyn yn golygu y bydd y ffordd yr ydym yn cyfrifo ein mesurau perfformiad yn newid. Bydd hyn yn effeithio ar gymhared dros amser, ac yn cyfyngu ymhellach ar ein gallu i gymharu cyrhaeddiad addysgol yng Nghymru gyda gweddill y DU. Ceir gwybodaeth am yr adolygiad o gymwysterau yng Nghymru yma: [Adolygiad o Gymwysterau](#)

Statws ystadegau gwladol

Mae Awdurdod Ystadegau'r Deyrnas Unedig wedi dynodi'r ystadegau hyn fel Ystadegau Gwladol, yn unol â Deddf y Gwasanaeth Ystadegau a Chofrestru 2007, gan nodi cydymffurfiaeth â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau Swyddogol.

Mae statws Ystadegau Gwladol yn golygu bod ystadegau swyddogol yn bodloni'r safonau uchaf o ran dibynadwyedd, ansawdd a gwerth cyhoeddus.

Dylai ystadegau swyddogol gydymffurfio â phob agwedd ar y Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau Gwladol. Maent yn cael statws Ystadegau Gwladol yn dilyn asesiad gan gorff rheoleiddio Awdurdod Ystadegau'r DU. Mae'r Awdurdod yn ystyried a yw'r ystadegau'n bodloni'r safonau uchaf o ran cydymffurfiaeth â'r Cod, gan gynnwys y gwerth y maent yn ei ychwanegu i benderfyniadau a thrafodaethau cyhoeddus.

Cyfrifoldeb Llywodraeth Cymru yw sicrhau cydymffurfiaeth barhaus â'r safonau a ddisgwylir gan Ystadegau Gwladol. Os ydym yn ansicr ynghylch a yw'r ystadegau hyn yn dal i fodloni'r safonau priodol, byddwn yn trafod unrhyw bryderon â'r Awdurdod ar frys. Gellir tynnu statws Ystadegau Gwladol ar unrhyw adeg pan nad yw'r safonau uchaf yn cael eu bodloni, a'i ailosod pan fydd y safonau hyn wedi'u bodloni unwaith eto.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru yw nod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015. Mae'r Ddeddf yn cyflwyno saith nod llesiant ar gyfer Cymru, sef creu Cymru fwy cyfartal, lewyrchus, cydnerth ac iach, sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang, â chymunedau cydlynol a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu. O dan adran (10)(1) y

Ddeddf, rhaid i Weinidogion Cymru (a) gyhoeddi dangosyddion ("dangosyddion cenedlaethol") y mae'n rhaid eu cymhwyso er mwyn mesur cynnydd tuag at gyrraedd y nodau llesiant, a (b) gosod copi o'r dangosyddion cenedlaethol gerbron y Cynulliad Cenedlaethol.

Cafodd y 46 dangosydd cenedlaethol eu gosod ym mis Mawrth 2016 ac mae'r datganiad hwn yn cynnwys 1 o'r dangosyddion cenedlaethol sef "Y ganran o'r disgyblion sydd wedi cyflawni'r "Trothwy Lefel 2" gan gynnwys Cymraeg iaith gyntaf neu Saesneg a Mathemateg, gan gynnwys y bwch rhwng disgyblion sy'n gymwys a disgyblion nad ydynt yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim.

Gwybodaeth am ddangosyddion a gwybodaeth dechnegol gysylltiedig - [Sut mae mesur cynnydd cenedl? - Dangosyddion Cenedlaethol](#)

Fel dangosydd cenedlaethol o dan y Ddeddf, rhaid cyfeirio atynt yn y dadansoddiadau o lesiant lleol a wneir gan fyrdau gwasanaethau cyhoeddus pan fyddant yn dadansoddi lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol eu hardaloedd.

Rhagor o wybodaeth am [Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru 2015\)](#).

Gallai'r ystadegau yn y datganiad hwn fod yn naratif i ategu'r dangosyddion cenedlaethol a gallai byrdau gwasanaethau cyhoeddus eu defnyddio mewn perthynas â'u hasesiadau o lesiant lleol a'u cynlluniau llesiant lleol

Gwybodaeth bellach

Mae'r ddogfen ar gael yn: <http://llyw.cymru/statistics-and-research/examination-results/?lang=cy>

Diweddariad nesaf

06 Rhagfyr 2017

Rydym am gael eich adborth

Rydym yn croesawu unrhyw adborth ar unrhyw agwedd ar yr ystadegau hyn. Anfonwch eich sylwadau drwy e-bost i ystadegau.ysgolion@llyw.cymru.

Trwydded Llywodraeth Agored

Mae'r cynnwys cyfan ar gael o dan [Drwydded Llywodraeth Agored f3.0](#), ac eithrio lle nodir fel arall.

